

Věčný rebel Jaroslav Holík

Dne 16. dubna v Jihlavě zemřel Jaroslav Holík. V letech 1965–1973 reprezentoval tehdejší Československo ve 142 zápasech, v nichž vstřelil 57 gólů. Střední útočník, který – ať již hrál za Duklu Jihlava (v letech 1961–1979) nebo za národní tým – vynikal bojovností, neústupností a obětavostí. Byl také úspěšným trenérem, s českým týmem do 20 let dokázal dvakrát, v letech 2000 a 2001, vyhrát mistrovství světa.

Sám patřím ke generaci, která znala Jaroslava Holíka již jen jako trenéra. Jeho nasazení a pevná vůle však byly i na této pozici mimořádné. Mí rodiče, stejně jako další hokejoví fanoušci, ho obdivovali také proto, že dokázal jasně formulovat a hájit své názory. Jeho vlastnosti, které se naplno projevovaly v přístupu k hokeji, se promítaly i do osobních, statečně hájených postojů.

Rodák z Havlíčkova Brodu se do povědomí veřejnosti zapsal nejen několika skvělými hokejovými momenty. V březnu 1969 sehrál československý tým na hokejovém mistrovství světa ve Švédsku dva památné zápasy, v nichž ČSSR dokázala SSSR dvakrát porazit poměrem 2:0 a 4:3. Byl to on, kdo rozhodl druhý zápas se SSSR. Právě na tomto turnaji dala část reprezentantů zřetelně najevo svůj vzdor vůči představitelům sovětské okupační moci. Nadšení lidí neznalo mezí. Statisíce lidí slavily v ulicích českých a slovenských měst.

Českoslovenští hokejisté demonstrovali svůj názor na okupační realitu v ČSSR také tím, že si někteří z nich před odvetou přelepili hvězdičku ve státním znaku na dresech a po závěrečné siréně nepodali poraženým ruku. *Byl jsem mezi nimi. Nikdy jsem se nehádal o to, že jsem to byl zrovna já, kdo to gesto vymyslel*, uvedl Jaroslav Holík v knize *Žít jako Holík* (Epocha, Praha 2015). To byly akce, které nemohly uniknout a ani neunikly pozornosti představitelů normalizačního komunistického režimu.

Foto: ČTK

Jaroslav Holík byl kvůli tomu několikrát vyslýchán. I po letech (zdá se to až absurdní) fotografie s přelepenou hvězdičkou na dresu vadila. Když měla v roce 1978 vyjít v osmém čísle *Československého vojáka*, byl celý náklad časopisu raději stažen z distribuce.

Zdá se, že si i sám Jaroslav Holík byl vědom toho, že mu komunistický režim věnuje zvýšenou pozornost. V Archivu bezpečnostních složek se k němu dochoval spis prověřované osoby. V období od 23. srpna 1985 do 24. února 1986 ho vedlo Oddělení Vojenské kontrarozvědky v Ústí nad Labem pod krycím jménem „Rebel“ v rámci problematiky tzv. skrytých nepřátel. Tajní spolupracovníci – byli celkem čtyři: František (reg. č. 76261), Jan (reg. č. 64352), Petr (reg. č. 77330) a Lucie (reg. č. 64058) – referovali, že Jaroslav Holík opakovaně projevovat negativní postoj k životu v ČSSR. Kromě výhrad ke společenskému dění měl

údajně kritizovat nadřizené, zveličovat problémy ve státě (vulgárně prý komentoval například úmrtí sovětského vůdce Konstantina Černěnka nebo Československou spartakiádu 1985) a pozitivně se vyjadřovat o životě na Západě. Vojenskou kontrarozvědku rovněž zajímaly jeho kontakty v zahraničí, ať již šlo o Kurta Matze nebo čs. emigranta Bohumíra Lepešku. Pokud snad uvažovala o možnosti trestněprávního postihu Jaroslava Holíka, nesehnala pro něj dostatek použitelného materiálu a musela se spokojit s řízením v rámci čs. armády.

Osobnost typu Jaroslava Holíka bude nejen českému sportu chybět. Tvrdě držet, hájit pravdu a statečnými občanskými postoji vzdorovat různým formám nátlaku, to se bohužel dnes nenesí. Jaroslav Holík to ale i v nepříznivých dobách dokázal. Právě proto se těšil přízni fanoušků, právě proto ho lidé obdivovali a měli rádi.

Jan Kalous